

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

סמרטפון רק עם ואצאפ!

אפשר!! וכדאי!!
מרכז הזמנות ארצי
052-2-129-129

אספקה לכל חלקי הארץ תוך 24 שעות
רח' פינס 9, ירושלים | Zolphone.co.il

החל מ 499 ש"ח

המעשופיע

מערכת קרוב אליך מתפללת
לרפואת הרב יצחק פייוויש
בן בריינה מלכה גינזבורג,
בתוך שאר חולי ישראל

ר' מענדל, אוהב ישראל, ברגע של שמחה
במהלך התזמורת חסידית. צילום באדיבות JEM

רבי מענדל פוטרפס זצ"ל
היה איש של מסירות נפש
משולבת בפיקחות, הומור ותום
כתבה בעמוד 10

כשטוואי התהלוכה
החזיר בתשובה
התבוננות,
הרב עדין שטיינזלץ

6

פרפקציוניסטית?
הדסה סאסי
גם אשתך מתלוננת?
תורת היחסים

6

8

רגע לפני הפרשנים
שיחת חברים
עם מיכי יוספי

3

איבדתי ספר סיפורים
רגעים של אור,
עודד מזרחי

14

ימים פתוחים באולפנת שיראל

אולפנא תורנית, חמה ומשפחתית המחנכת את הבנות
לאהבת תורה ויראת שמיים מתוך שמחה וחיבור אמיתי

אנו מזמינים את בנות כיתה ח'
להכיר אותנו מקרוב - אך רחוק!

בימי פעילות והיכרות עם צוות ובנות האולפנה (מרחוק).
הימים הפתוחים יתחילו מיד לאחר חנוכה - ה' טבת תשפ"א.

לפרטים והרשמה: 0542377817

(אפשר בהודעה)

ניפגש!

אולפנת שיראל, רחוב מגן האלף 1, שמואל הנביא, ירושלים

שיחת חברים

עם מיני יוספי

הוא איש טוב ונדיב ולילות, ומלכות היתוסים שלו עם כל הסובבים וכן טובות וישרות רבליה ויאן שלפלימיה והאדם השלום עם כולם כי הוא מרחיק ומתחיל לשלום המיוחדת שלו.

אתה חכם אתה

לה' את האישיות המיוחדת שלך, את התובנות והכיסופים המיוחדים לך.

לא תתנחמד!

אין כאן מוסר: "תתחיל לחדש!" מדובר כאן על יהודי שהחידושים כבר נובעים ממנו, אלא שיש בו קול שמזלזל בהם. הוא מלא מחשבות מכוונות של מי אני שאחדש מול כל הפרשנים הגדולים, מה פתאום שאנסה לחדש משהו. כלפי החולשה הזאת, רבי נחמן מעודד אותנו להקשיב לחידושים שלנו.

רבי נחמן ממשיך עוד ואומר: "ועל-ידי-זה שאין להם אמונה בחידושים של עצמן, על-ידי-זה הם מתרשלים בהחידושים שלהם ועל פן בא עליהם מחלקת, ועל-ידי-זה הם שבים בתשובה". חזרה בתשובה היא מושג רב משמעי. כאן חזרה בתשובה פירושה, שינוי היחס: "וחוזרים ונחשבים אצלן חידושים שלהם וחוזרים ומחדשים, ונעשה מזה ספר". השאלה הגדולה היא, למה רבי נחמן אומר בהתחלה שחוסר האמונה בחידושי תורה גורם למחלוקת? מה הקשר בין הדברים?

הרעיון הוא פשוט: יהודי יכול לחיות בשלום עם סביבתו. הוא איש טוב ונעים הליכות, ומערכות היחסים שלו עם כל הסובבים הן טובות וישרות. הבעיה היא, שלפעמים האדם בשלום עם כולם כי הוא מדחיק ומתכחש לבשורה המיוחדת שלו. רבי נחמן מסביר לנו, שהקב"ה עושה חסד עם אותו אדם ויוצר נגדו מחלוקת. המחלוקת היא בעצם מסר מהקב"ה: "אם ניסית להתנחמד ולהתכחש לכישרונות המיוחדים שקיבלת, אני לא אתן לך לחיות בהרמוניה רגועה עם הסביבה שלך". המחלוקת באות לעורר אותנו לחזור להיות מי שאנחנו באמת צריכים להיות. אם תיענה לחידושים, אם תמצה את הכוחות שלך, ייתכן מאוד שתגלה במהרה שגם השלום עם הסביבה שב לחייך.

שלום חברים! אמנם את העלון תקבלו מן הסתם במוצאי עשרה בטבת, אבל בכל זאת רציתי להקדיש את השיחה שלנו לזכרו של רבי נתן, תלמידו האהוב והמסור של רבי נחמן מברסלב, שיום פטירתו חל בעשרה בטבת. בין חסידי ברסלב נפוץ בשנים האחרונות מכתב שבו יש תיאור של השבוע האחרון בחייו של רבי נתן. רבי נתן נפטר ב' טבת תר"ה, וכמו השנה - בערב שבת קודש פרשת ויגש. התלמידים הקרובים אליו, ששהו איתו בשבוע האחרון שלו, כתבו מעין יומן שתיאוריו פותחים לבילי שבת קודש, פרשת מקץ. הם מספרים שם, שבסעודת ליל שבת רבי נתן אמר דבר תורה מתוך ליקוטי מוהר"ן, תורה ס"א.

לשמוע חדשות

רבי נחמן מדבר באותה תורה על עניין אמונת חכמים, ובתוך דבריו אומר חידוש מאוד מעניין: "ויש, שיש עליהם מחלקת מחמת שאין להם אמונה בעצמן". לפעמים, כשיש לך מגיעות או בעיות, הסיבה היא כי אין לך אמונה בעצמך. מן הסתם תשאלו: מה הכוונה שאין ליהודי אמונה בעצמו? האם מדובר על כך שהוא חושב שהוא לא אהוב על ידי הקב"ה? יכולות להיות כמה אפשרויות איך לפרש את העניין, אבל רבי נחמן הולך בדרך מקורית: "ואינם מאמינים בחידושי תורה שלהם שהם מחדשים, ואינם מאמינים שיש להם יתרון שעשועים גדולים מחידושים שלהם".

חוסר האמונה כאן, הוא חוסר תשומת לב לחידושי התורה שעולים בלימוד התורה שלנו. היהודי שמדובר עליו כאן לא מאמין בחשיבות החידושים שלו, ולכן הוא לא כותב אותם, לא מהרהר בהם, ולא מקדיש להם את הזמן הראוי. מעניין שרבי נתן לימד דווקא את התורה הזאת בליקוטי מוהר"ן, שהנושא העיקרי שלה הוא הנושא של אמונת חכמים. בתורה הזאת רבי נחמן אומר לנו: תאמין אמונת חכמים, תאמין בי וכמה שאני מלמד אותך - שאתה צריך אמונה בעצמך. תאמין בחידושים שלך.

את הדרך להאמין בחידושים שלנו, אפשר לקבל דרך שיטת הלימוד של ימימה ע"ה. בוודאי שמעתם על הלימוד הנפלא בשיטה הזאת, שמלמד תיקון המידות והתקרבות נכונה בין אדם לחברו. הלימוד היממימאי בנוי בצורה כזאת שכל המשתתפים מקבלים טקסט שנאמר על ידי ימימה, והמנחה מבקש מהמשתתפים לכתוב איך הם הבינו את הטקסט, ומה התחדש לכל אחד מהם ממה שלמדו יחד. בדרך הזאת, מצד אחד, אתה מקבל טקסט מוכן, אבל מצד שני, מזמינים אותך להפעיל את החירות המחשבתית לכתוב דווקא את מה שעולה מתוךך.

שעשועים גדולים

הרבה פעמים כשאנחנו קוראים פרשת שבוע או שומעים סיפור חסידי, אנחנו ממהרים לחפש ולקרוא במפרשים, אולי גם לשמוע איך אחרים פירשו את העניין, ולא מאפשרים לעצמנו להקשיב לחידושים שלנו. רבי נחמן מזמין אותנו: "נסו להקשיב לרגע. תכתבו מה הבנתם, מה התבאר לכם ומה נגע בכם במיוחד". כשרבי נחמן מדבר כאן על חידושים, הוא לא מתכוון דווקא לדברים בומבסטיים. כל אחד לפי מידתו, מה שפתאום הוא שם לב אליו, משהו שהוא לא הבחין בו בעבר, אולי איזה קישור בין שני דברים. כל התחדשות קטנה כזאת צריך לכבד. צריך להאמין בהם, ובעיקר בזה שיש לה' יתברך שעשועים גדולים מהחידושים הללו. ברגע שאתה נותן אמן בחידושים שלך, אתה בעצם מביא לה' את הלב שלך. עם כל חידוש כזה אתה נכנס עוד צעד פנימה, לקשר קרוב יותר בינך וביני ריבונו של עולם.

יש עוד מקום שבו רבי נחמן משתמש בביטוי "שעשועים גדולים". רבי נחמן מדבר כמה פעמים על הצורך לעשות מהתורות תפילות. בתרגום מהשפה הברסלבית, הכוונה היא להתפלל ולבקש מה' שיעזור לך ליישם את מה שלמדת. תתפלל לה' שהעניינים הנפלאים שלמדת עליהם לא יישארו רק ברמה השכלית של אוסף ידיעות, אלא תתפלל על זה, ובעצם התפילה אתה אומר: "ריבונו של עולם! אכפת לי מהתורה הזאת. אני רוצה שהיא תרד באופן מעשי אל תוך החיים שלי". גם על העניין הזה, רבי נחמן מתבטא שהוא עושה אצל הקב"ה שעשועים גדולים. המכנה המשותף של שני העניינים הללו - להאמין בחידושים, ולעשות מהתורות תפילות - זאת הנקודה שאתה בעצם מביא גם את הלב שלך לקב"ה. דרך שתי העבודות הללו אתה מביא

אני אלון משה בן 57, עובר טיפולי דיאליזה קשים ומתישים בהם מסננים את הדם מגופי - תהליך קשה ומתיש. לאחרונה חלה החמרה במצבי הרפואי ואני חייב לעבור בדחיפות השתלת כליה לצורך הצלת חיי. לצערי אף אחד מהמעגל המשפחתי והחברתי הקרוב לא נמצא מתאים לתרומה.

אני מפרסם את המודעה הזאת ובוחר להאמין בכוחה העצום של אמונה ובטוב ליבם האינסופי של אנשים נפלאים וייתכן ונפלה בחלקכם הזכות הגדולה ביותר שקיימת - להציל חיי אדם.

אני זועק ומתחנן לעזרתכם - אנא עזרו לי למצוא תורמת/ת מתאימה ולהציל את חיי.

אז בבקשת תחינה אנא שתפו את המודעה ואם מישהו מוכן ומעוניין לתרום אנא צרו קשר

בטל: 050-3334515

התבוננות

מתורתו של הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ)

אמיתת הימצאו

משה רבנו. הם מרגישים נוכחות ברורה. ומה איתנו? עלינו מוטלת המשימה לנסות.

בספר איוב, אחרי הדיונים הרבים והארוכים של החברים של איוב, מתגלה ה' אל איוב מן הסערה. הדברים שה' אומר לו בפועל הם דברים שאיוב בוודאי כבר שמע, אבל כעת הוא שומע זאת מפי ה' בעצמו. בתחילת המענה הקב"ה מתאר לאיוב את הבריאה כולה באחד התיאורים היפים במקרא, אבל לא זה מה שמשכנע את איוב. הסיכום של הפסוקים האחרונים בספר הוא תגובה של איוב למענה של הקב"ה, איוב אומר: "לשמע אוזן שמעתך ועתה עיני ראתך, על כן אמאס ונחמתי על עפר ועפר". איוב בעצם אומר: עכשיו שמעתי אותך. כל העולם שלי נשרף, הרכוש, המשפחה והקריירה, אבל אחרי שראיתי אותך, שום דבר לא חשוב. אחרי שעיני ראתה אותך "מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ" - אני לא חפץ בכלום חוץ ממך.

לא פשוט להגיע לדרגה זו שהקב"ה מתגלה אליך, לא לכל אחד ולא בכל דור הקב"ה מתגלה, ובכל זאת עיקר העבודה היא להגיע בתוך עצמי לנקודה הזו ולהכיר באמיתת מציאותו של הקב"ה. להבין שהקב"ה הוא האמת היחידית ואין אמת אחרת לעומתו, משום שכל שאר האמיתות יחסיות.

אמיתתו של הקב"ה איננה איזה דבר של נבואה או גילוי שהקב"ה מתגלה אליי. הרמב"ם כתב על איך משיגים את אמיתת הימצאותו, זה יכול להיות במוח או בלב, אבל העיקר הוא שאני מרגיש את אמיתת הימצאו, זוהי העבודה. בעבודה של הדבקות אני מנסה להגיע לזה ש"ה' אלוקים אמת" - אני לא מגיע לאמיתת הימצאו כמו שהיא, כנקודה קבועה, אלא אני מנסה להגיע עד כמה שאני יכול להגיע, אולי מה שהבנתי אתמול לא מספיק והיום צריך להשיג זאת באופן אחר לגמרי.

עם ילדים אפשר בהחלט להגיע לתחושה של אמיתת הימצאותו של הקב"ה. אפשר וצריך לדבר עם ילדים על העניין הזה משום שלא כל אחד מגיע לזה כשהוא מבוגר. אצל ילד קטן, דווקא בגלל הפשיטות שיש לו, אפשר להגיע ל"אמיתת הימצאו".

עבודת ה' בהיקף הכי בסיסי שלה היא הניסיון להגיע למצב שאני רוצה לראות את הקב"ה, לחוש את הימצאו, לא מתוך סקרנות, אלא בגלל שכל זמן שלא הגעתי לכך, אני לא עומד בנקודה אמיתית. לעתים קורה שחיים שלמים עוברים רק כדי שיהיה פירוד אחד שיש בו אמת.

את "אמיתות הימצאו" אפשר להשיג לפעמים דווקא כשהאדם הוא בשאול תחתיות, בנקודות הכי נמוכות של המציאות. כתוב בתהלים "אם אסק שמים - שם אתה, ואציעה שאול - הנך", והסבירו חסידים שלפעמים האיש שנוסק לשמי שמים מבין ומשיג כמה שהקב"ה גבוה עוד יותר - "שם אתה", אבל כשאדם יורד לשאול, הוא מרגיש לעתים כמה הקב"ה נמצא כאן - "הנך".

הקטעים באדיבות ישיבת תקוע ומרכז שטיינזלץ

לפני שנים הייתה לי שיחה עם אדם שהיה מבוגר ממני בהרבה והוא נעשה מעין תלמיד שלי. כשהוא נכנס ליהדות, היה באופי שלו משהו שאפשר להגדיר אותו כנוסח של קוצק. כשפגשתי אותו, מה שעשיתי היה בסך הכל לשוחח אתו על זואולוגיה. שוחחתי אתו על הזחל שנקרא 'טוואי התהלוכה'. הזחלים הללו הולכים תמיד בשורה, אחד קרוב לשני. היו חוקרים שרצו לדעת מהן התכונות של העומד בראש, של המנהיג. עשו ניסויים ובסוף מצאו שהזחל שעומד בראש הוא פשוט זחל שלא מצא זנב ללכת אחריו. איך רואים את זה? אם מנסים לדחוף אותם לעיגול ומניחים את המנהיג בעקבות האחרון קורה דבר מרתק, הזחלים נעשים כפויים מצד הטבע שלהם ללכת כך במעגל נצחי עד מוות.

דיברתי על זה עם אותו יהודי ואמרתי לו: "לפעמים אדם נמצא במין מעגל, ולמעגל הזה אין תקנה אלא לחתוך אותו". כנראה שהדרשה שלי עזרה לאותו יהודי לחתוך דברים שהוא הסתובב איתם שנים. נשארתי ביחסים טובים אתו עד יומו האחרון. יום אחד שאלתי אותו מה הביא אותו להתעוררות, מה גרם לו לחזור ליהדות. הוא אמר לי דבר אחד: הפסוק בספר איוב "למעשה ידוך תכסוף". "חשבת", ככה אמר לי אותו יהודי, "שאת הקב"ה כוסף אלי, איך אני יכול להגיד לו לא?!" הפסוק הזה זעזע את חיי.

המהות של התפילה היא הפנייה אל ה'. התפילה כולה מתמצית בכך שאני מרים את השופרת ואומר 'שלום', זוהי התמצית של התפילה - הפנייה, כל שאר החלקים של התפילה והעניינים שיש בה הם בגדר תוספת ולא עיקר. לצערנו ולשמחתנו אין לקב"ה דמות הגוף ואין לו גוף, עובדה זו הופכת את המשימה לכל כך קשה. כשיש ציור ודמות, קל יותר ליצור התייחסות. אבל כיצד פונים באמת למשהו שאין לו צורה או דמות?

התמצית של התפילה היא הניסיון לחוש דקות, לחוש את קיומו של הקב"ה. עבור משה רבנו הנוכחות של הקב"ה היא עובדה קיימת ופשוטה ואדרבה, קיומו של העולם הוא מה שמוטל בספק. ויש צדיקים שנמצאים בדרגה שהיא בבחינת המדרגה של

גב החר
מובילים
לוקחים אחריות. נקודה.

אריזה | הובלה | אחסון | 02-9978757, 052-6071171
gavhahar1@gmail.com

ישיבה תיכונית שעלבים

ישיבה תיכונית וחטי"ב שעלבים

אשר & more

מרחב של תורה
ויראת שמיים

הרחבת דעת עם מגוון
מגמות וחתיירה למצויינות

מרחב חינוכי
ופנימיה גדולה ואיכותית

פעילות חברתית מפותחת וליווי
עוטף שנותנים מקום לכל תלמיד

מרחבים ירוקים, מתקני
ספורט ופעילויות חוץ

כל המרחבים שאתה צריך כדי לגדול

אתם מוזמנים לימי היכרות וראיונות

מועד א': יום שלישי < כ"א בטבת > 5.1 מועד ב': יום שלישי < ו' בשבט > 19.1

ההשתתפות מותנית בהרשמה מראש | על פי כללי התו הסגול

לפרטים נוספים ולתיאום ביקור / חפשו בגוגל: ישיבה תיכונית שעלבים
ytichon.shaalvim@gmail.com | 08-9276518

**החלה ההרשמה
לשנת תשפ"ב**

MORANSASI@GMAIL.COM | הדסה סאסי

והיו לו כל המאכלים וכל המשקאות וכל המלבושים

במעשיה משגעת של רבי נחמן, "מעשה מחכם ותם", מסופר על שניים - האחד גאון, מכיר את כל החוכמעס של כל המדינות, גם רופא, גם אמן מחונן, גם דובר שפות. משהו, אבל תמיד עצוב ומלא ייסורים. השני -

סנדלר תם. הכי תמים שיש ולא עובד מוצלח במיוחד. אשתו והוא חולקים מעיל חורפי אחד. אבל פעם הוא מדמיין שזו גלימה, ופעם שזו חליפה. והמאכל הבודד שיש להם בבית, לחם, פעם נדמה בעינו לבשר ופעם למרק. ובאמת טעם פל מאכל ומאכל שהיה רוצה ולבש את הבגד שרצה - מחמת תמימותו ושמחתו הגדולה. והיה רק קלא שמחה תמיד. כמה תמימות. ככה שמחה.

למרות ההבדלים הם היו חברים טובים. פעם אחת תוך כדי שיחה, הם תוהים אם יתכן מצב שהאחד יבוא לדרגת השני. "אני יכול להפוך לתם גדול כמותך. אבל שאתה תהיה חכם גדול כמוני? זה כבר בלתי אפשרי" אומר החכם. ומה אתם יודעים, התם הופך להיות נגיד עשיר וחשוב בממלכה, והחכם, הופך לעני מרוד, נכלא, ועדיין לא מוכן להכיר שהחכמה שלו לא מנהלת את העולם. איך אמר לו התם כשהוא רואה אותו - "אתה אמת שאתה יכול לבוא על שלי בקל, ראה תמימותי שהביא אותי לגדלה קוץ, ואל מה חכמתך הביאה אותך?". התם יכול להפוך חכם. אבל שיהיה להפך? זה כבר קשה מאוד מאוד.

שעקר השלמות הוא רק תמימות ופשיטות

הפרקציוניזם אינו בעייתי בגלל שהוא שואף לשלמות, הוא בעייתי כי במרכז שלו מונחת ההנחה שאני שולטת בהכל. אם אני אתפלל ואעשה ואבקש בדיוק במילים הנכונות - יגיעו חתן, הפרנסה, העבודה המדויקת. התינוק. הקריירה. העוקבים. אבל זה לא ככה.

לפני ההגעה לאומן, עצרנו לביקור והתרפקות אצל הבעש"ט הקדוש. בין כל הספרים שהיו מונחים שם, מצאתי במפתיע עותק של אגרות הקודש, וניצלתי את הרגע לבקש מהרבי מליובאוויטש ברכה. "את הכל עשה יפה בעתו ובזמנו" הוא כתב בתשובה שנפתחה, והדגיש: "שיש לשים לב לשתי הדקויות - 'עשה' יפה, ו'בעתו'".

פעם, כשחברה יקרה חששה שאולי היא לא עושה מספיק, או לא עושה נכון, הגיעה אל אבא שלי לבקש ברכה למציאת האיש שלה, שמעתי אותו אומר: "יש הרבה שהתחתנו גם בלי שעשו השתדלות כמותך". ובמילים אחרות, השתדלות חשובה, תפילה חשובה ונצרכה, אבל התוצאה היפה והזמן שבה היא תגיע - זה כבר בידיים שלו. לא הכל זה אנחנו. ועצם המחשבה שכן, היא שמכניסה לעצבות, לדיכאון, לבאסה. היא זו שעושה בעיות.

אצל השם יתברך הכל אפשר

המילים הקדושות "אין הדבר תלוי אלא בך", משובצות באחד השירים הכי יפים של חנן בן ארי. במקור, הן מובאות בשם רבי אלעזר בן דורדיא. תמיד לקחתי אותן במשמעות של העבודה שמוטלת עלינו - "לא עליך המלאכה לגמור, אבל את ממש לא בת חורין ליבטל ממנה". ופתאום האירה בי המחשבה שלא רק השתדלות תלויה בנו, אלא גם נקודת המבט. הטור הזה נכתב לפני שבועיים, אי שם אחרי חצות הלילה, בעזרת הנשים של רבי נחמן מברסלב. אחרי שחשבתי שאין לי מילים לומר, כשהרגשתי שאין בי תובנות. וכל מה שהצלחתי לשחרר אותי מהתסכול של הרגע, היו אותן שש מילים - "את פה. ותשמחי בזה. וזה מספיק".

לפעמים גם לא לדעת בדיוק מה לבקש או לעשות, זו עשייה - להסכים לשחרר קצת מהכבלים שעוצרים אותך. ואולי היא לא קלה במיוחד, כי היא מחייבת לזרוק את החכמה וההרגלים ואת כל התוכניות שטוינו, ולהכנס לנעליים של ה'תם', אבל היא פעולה שוודאי מוצלחת יותר מכל החוכמות. הקדוש ברוך הוא מיעד לנו הרבה דברים מתוקים, לפעמים זה רק אנחנו והשכל והחוכמעס שלנו, שמפריעים לו לעשות את שלו.

לע"נ סבי, מורי וחברי, יהודה בן רבקה רגינה ואריה לייב, שהקפיד לקרוא כל טור עד שנלבי"ע בד' בטבת תשע"ח.

בעזרת הנשים של רבי נחמן

פרקציוניזם זו תכונה מופלאה לפעמים. היא גורמת לזה שאת חדה, חדות מטר, לא רק יודעת לאיפה את חותרת, אלא גם עושה את המיטב שזה יצליח. מצד שני, אליה וקוץ בה, זו גם תכונה הרסנית, כי כשלא יודעים מה בדיוק אמורים לעשות, כשהתעקשת ועשית ולא הצליח, או כשהסיטואציה יוצאת משליטה, נכנסים ללופ בלתי נגמר של האשמה עצמית ונסיון כושל להבין מה אני אמורה לעשות עכשיו.

בקרב יפתחו השמים, גם ביתנו יואר מן הסתם

אחרי חודשים של שמים סגורים, גבולות חסומים וגעגוע, פלוס יממה של נסיעות - הגעתי לפנות בוקר לאומן. שלג יורד, קור שנותן פייט לקור הירושלמי ומסכה נגד קורונה שמתגלה כנהדרת בחימום האף. מחלון החדר במלון רואים את הציון. לא תופסת שהוא עד כדי כך קרוב. אולי לא פוטוגני כמו תמונת מרפסת בפריז על רקע האייפל, אבל מרגש פי מליון.

זה היה מפגש מתוק. אף פעם לא מובן מאליי שמצליחים להגיע, בטח לא בשנה כמו זו, אבל אחרי רגע ארוך של נחת, היא צצה. הפרקציוניסטית. קלטה שמסביב כולן נראות מחוברות מאוד למקום, לעצמן, לרשימת הבקשות ודרסה את האושר. "איך זה שכולם יודעים על מה להתפלל חוץ ממך? איך זה שעדיין לא למדת פה איזו תורה, כמו שצריך? איפה השפע התורני שליווה את הביקורים הקודמים שלך, הא? " שאלתי את עצמי והרגשתי פתאום קטנה מאוד ומבוהלת. עשרות שמות קיבלתי להזכיר בציון, כולם ידעו מה הם רוצים. כולם, חוץ ממני. מאוחר בלילה, כשהשעות שנשארו לנו בציון כבר נספרו על כף היד והלחץ עלה, אחותי הנבונה שעשתה איתי את המסע, החזירה אותי לנקודת הפתיחה - "את פה ותשמחי בזה, וזה מספיק".

מצוינות עם נשמה

ערב היכרות לקראת הרישום לכיתות ז' ו-ט'

להורים ותלמידים עם הישיבה התיכונית "נעם" גבעת מרדכי י-ם בהשתתפות צוות הישיבה ותלמידים

יום ראשון י"ט טבת 3/1/21 בשעה 20:30

הערב יערך ב"זום" לכניסה סרוק כאן

יום פתוח לתלמידים יתקיים בע"ה ביום שישי כד' טבת (8/1/21) בשעה 9:00 לכניסה סרוק כאן

ניתן להכנס לקישורים גם באתר הישיבה www.ynoam.org.il

לפרטים והרשמה **02-6790330**

ידינו שפכו את הדם הזה

השר לבטחון פנים אמיר אוחנה

הקם עכשיו ועדת חקירה חיצונית
לבדיקת התנהלות המפלג בימר שי.
אם לא נעצור את זה עכשיו -
הדם הבא הוא רק עניין של זמן!

שנים כבר הכתובת על הקיר.

הנוהל במפלג הלאומני בימ"ר שי הוא:
מול נערים עם 'גוזמבות' מותר הכל - לעצור, להתנכל, להכות, ואף לדרוס!
בלי ה'גוזמבות' של אהוביה סנדק - הוא היה חי היום!

כל זה בגיבוי ציבורי שלנו!

ה"שוטרים הנוגזחים" הם תוצאה של ההסתה הפרועה הזו.

* כינוי לפאות גדולות

ועדת חקירה חיצונית עכשיו!

תורת היחסיים 2

הרב יואל בייטש
yoelinka@gmail.com

הצד שלה - הצד שלו

"בינך לבין אגם מתנהל שיח חרשים מוחלט" הסברתי לרגב, "לא פלא שאינך מבין את כוונותיה".

"אני מבין בדיוק מה היא אומרת" התריס רגב, "ולא מסכים עם אף מילה".

"לא, אתה לא, המילים שלה אולי נאמרות בעברית, אך אגם מדברת נְשִׁית ואתה מתרגם את הדברים לגברית, ובאין מתורגמן באזור, אין שום דרך שתבין את כוונותיה, וזה מקור התסכול של שניכם".

"אדרבה, תרגם לי, אשמח להבין באמת".

"בבקשה, הנה תרגום של דבריה של אשתך בגברית מצויה -

"אתה אדם חרוץ וחיובי, עושה המון דברים טובים למען הבית, באמת כל הכבוד, אני מלאה הערכה והערצה (לו ידעה כמה הוא מחכה לשמוע את המילים הללו - וכמה תרוויח אם פשוט תאמר אותן, ממש באלו המילים ובטון מעט רך) ואני שמחה שאתה גם לא ממש סובל בעבודה שלך הרחק מהבגלן של הבית (הייתה חייבת לעקוץ, בכל זאת מותר ליהנות קצת). עד כאן הכל בסדר ואין לי שום טענה, אבל - מחי לאחרונה עשית משהו בשבילי? משהו שכולו ביטוי לקשר בינינו?"

"אני" - תמשיך האישה ותסביר - "הקרבת את כל אחרי הצהריים לקפל את הכביסה שלך, לטאטא את הריצפה של שנינו ולהכין אוכל לכל המשפחה כי חשוב לי שיהיה לנו נעים, ומבחינתי זהו מסר שאתה יקר לי."

"אבל אתה, כשהיית בעבודה שלך, חשבת עליי? דאגת לי? ואם כן - אפשר הוכחה? הבאת משהו בשבילי? פרח? מילה טובה? וואטספ שמוכיח שדאגת לקיומי? זה חשוב לי מאוד. מתי תעשה משהו ב ש ב י ל י?"

לו נאמרו הדברים כך, היא היתה מרוויחה שהגבר שלה קודם כל היה מרים עיניים מהפלאפון ומקשיב, כבר הישג לא מבוטל, ואם לא די בכך, לראשונה הוא היה פשוט מבין סוף סוף מה היא באמת רוצה ולמה היא באמת מתכוונת.

אמנם ברגע הראשון הגבר לא היה נשאר חייב ומגיב "אבל הרגע אמרת שאני עובד ומשקיע למען הבית וכל זה, אז למה סתם להציק?"

אך אז האישה הייתה חותמת את הדיון במילים הרגועות הבאות: "אני לא צריכה מישהו שעובד אצלי, אני מחפשת מישהו שרוצה אותי, וכרגע אינני חשה כך".

הנקודה היא אחת, לא הכלים בכיור מפריעים לה, לא הבגלן שלך בארון, לא האכפתיות שלך מהבית, היא מדברת על משהו אחר לחלוטין. גבר נכון יפסיק להתכווח בנקודה זו, משום שהיא לא מדברת על משהו שפגום כך, היא מדברת על משהו שכואב לה. מה הטעם להתווכח עם כאב?

"כך היה מתנהל שיח ברור ביניכם" סיימתי את מלאכת התרגום.

העבודה היא חיינו?

"אבל איך אפשר לעמוד בכל הציפיות הללו?" שאל רגב.

"הפואנטה היא אחת, ואם מבינים אותה הכל אפשרי" חידדתי את דבריי. "מי שיודע כיצד לא לבלבל בין העבודה לחיי הנישואים - זוכה בכל הקופה".

גבר אוהב לעבוד כי בעבודה מחפשים מישהו תועלתני הממלא את משימותיו, אך בבית זקוקים לו עצמו, לא רק ליכולת המופלאה שלך לפתור דברים. זקוקים לך.

מה הטעם להתווכח עם מישהו שאומר לך: אתה חסר לי, אתה באמת אדם מוצלח, אבל חסר לי אותך בחיי.

בעצם, היש מחמאה גדולה מזו?

"אתה מבין?" חתמתי את דבריי, "בעוד אתה מתהדר בשלל מעשים טובים לטובת הבית והחיים בכלל, היא זועקת למעט יחס שלך כלפיה".

"או מה היא זוגיות?" שאל רגב בפגישה הבאה שלנו, "מה אני מפספס?"

"ובכן רגב, מבחן קצר, האם יצא לך פעם לשמוע את המשפטים הבאים מפי אשתך: 'כלום הוא לא עושה בבית! כלום! כמו פריץ, מגיע מתיישב לאכול כאילו זה מובן מאליו שיש מה לאכול, ואחרי האוכל עסוק בעצמו, אפילו כוס לא טורח לשטוף, פשוט לא עושה כלום בבית! ואני לא יושבת אפילו לרגע מהשנייה שקמתי בבוקר, אין, פשוט אין לו תקנה'".

"רק פעם? אם עובר שבוע בלי שהפזמון הזה לא מתנגן ברחבי הבית אני מתחיל להיות מודאג", השיב רגב ומבע פניו העיד שהמילים מכות בו כעת ממש כנתינתם מהר סיני, או במקרה שלו, מהמטבח.

"ומה עובר לך בראש למשמע הדברים?"

"שאני לא מאמין שהיא מדברת עליי, אדם שעובד מבוקר עד ערב, אחרי העבודה עוד רץ לסידורים, אחר כך לשיעור, אז מנחה וערבית, חוזר הביתה מותש, עוד מתנדב להוריד זבל, ורק מתיישב לאכול ארוחת ערב ורוצה לקרוא משהו בשקט תוך כדי. אני? פרויט?" זעם כבוש היה בקולו, תחושת עלבון אמיתית. "מה עובר על האישה הזו? מה לא בסדר איתה?"

"אבל אתה יודע שאשתך אדם הגיוני ונכון, היא יודעת שעבדת כל היום, מה מביא אותה בכל זאת לומר או לחשוב בצורה כזו?"

"אתה יודע מה? אתה צודק, היא באמת אדם לא הגיוני, סתם נהנית להטריף אותי, ואתה יודע מה ההוכחה שלי? שכשאני כן מנסה להיות נחמד, וכן שוטף כלים, היא אומרת שככה לא מנקים! ושוטפת מחדש ואז טוענת שאני פשוט מזלזל".

אפילו רגב נאלץ לחייך, זה כל כך אבסורדי...

"נו? ואיך אתה מסביר את כל זה, בכל זאת, סתם אשתך נהנית להציק?" התעקשתי.

רגב הניד את ראשו, ידיו נפרשו לצדדים בתהייה, והמילים שיצאו לו מהפה קיפלו את תפיסת עולמם של כל הבעלים עלי אדמות: "נשים... לך תבין".

אבל התשובה הזו, ככל שתישמע חסרת פשר, מדויקת לגמרי.

"אתה מתחיל לדבר לעניין" החמאתי לרגב.

לדבר "נשית"

התנאי ההכרחי להכרעה בוויכוח הוא ששני הצדדים נשענים על נקודת מוצא אחת ויחידה, עליה שניהם מסכימים. במידה ואין בסיס משותף לשיח, הוא הופך למיותר לגמרי.

סטודיו גיל-עד
סטודיו להפקה והקלטת שירים
מקוריים, מוזיקה לפרוקטיים
קבוצתיים, פלייבקים ועוד.

לפרטים, גילעד 0525309883

מטיילים בירושלים

חווייה ירושלמית לכל המשפחה

פיקניק בעיר

מגוון אפשרויות לסלי פיקניק, מארזים משוק מחנה יהודה ו-TAKE AWAY שתוכלו לקחת ולשבת בפארקים הירוקים ברחבי העיר

סיורים וטבע עירוני

סיורי קולינריה וכריסמס, פארקים עירוניים ומסלולי רכיבה על אופניים, טיילת החומות, סיורים ברובע היהודי, עמק הצבאים, עין כרם, ועוד

מוסדות תרבות ואתרים

הגן הבוטני - חגיגה של אור ושוק אירופאי, מוזיאון ישראל - הצופן של טדי, מגדל דוד - סיורים בעקבות יוסי בנאי, יורם גאון ומרקיס חמים, גן החיות התנכ"י ואקווריום ישראל, סנפלינג על חומות העיר העתיקה, חגיגת אורות בימק"א, סיורים בעיר דוד, לחשוב עם הידיים במוזיאון המדע, סיפורים בחצר היישוב הישן, תערוכת הזמן במוזיאון לאומנות האיסלאם, לבקר בבית ש"י עגנון ובמוזיאון על התפר, מתחם הקוביה ואתגר 360 בגבעת התחמושת, תערוכת תימן במוזיאון ארצות המקרא, הקרן למורשת הכותל - מיצג תלת מימד, ועוד

לפרטים ולמידע נוסף על האירועים ברחבי העיר itraveljerusalem.com

התו
הסגול

”אתם יכולים להרוג אותי. אני בשבת לא עובד!”

דמותו הייחודית של המשפיע רבי מנחם מענדל פוטרפס זצ”ל מבטאת את הרצון העז לדבוק באמת וללחום עבורה תוך הקרבה עצמית אינסופית • בעודו חי חיי סבל, היה איתן בדעתו לעשות כל שביכולתו על מנת להבעיר את אש היהדות מעבר למסך הברזל. לשם כך נתן את גופו, ממונו וכוחו, ולא השאיר לעצמו דבר • סיפורו של ר’ מענדל הוא סיפורה של לוחמה יהודית עיקשת השמה את רצון הבורא לפני הכל

מאיר הבר

ה

עיירה פלשצינין, השוכנת ליד מינסק, הייתה בימים שלפני מלחמת העולם הראשונה חממה של חסידות ועבודת השם, כאשר בצילם של זקני החסידים בקהילה, גדלו דורות של עובדי השם, יראים ושלמים.

אחד מהמפורסמים שבין יוצאי הקהילה, אם לא המפורסם שבהם, היה המשפיע הרב מנחם מענדל פוטרס זצ"ל. ר' מענדל, כפי שכונה בחיבה מהולה בעירכה, נולד בעיירה בשנת תרס"ח. זמן קצר לפני לידתו חלה אביו במחלת הטיפוס שהשתוללה באותה עת ברוסיה, וממנה נפטר. לאחר שנולד, נקרא הבן על שם אביו, שאותו לא זכה להכיר.

מכורח הנסיכות הטראגיות גדל הילד בביתו של סבתו, רחל לאה. באותו זמן, הנהיג את עדת חסידי חב"ד האדמו"ר הרש"ב, רבי שלום דובער, שהתגורר בעיירה ליובאוויטש. בין הסבתא לבין הרבנית שטערנא שרה, רעייתו של הרבי, נקשרו קשרי ידידות והסבתא נהגה לנסוע מדי פעם לליובאוויטש ולבקר בביתם של הרבי והרבנית.

בשנת תרע"ה, כאשר מלאו לר' מענדל שבע שנים, הביאה אותו סבתו עמה לליובאוויטש, שם הם נכנסו יחד ליחידות אצל הרבי. לאחר שתיארה הסבתא את הרקע הכואב של הילד וביקשה מהרבי לברכו, נענה הרבי ואמר: "שתהיה יהודי ירא שמים, ומתוך אריכות ימים ושנים".

בשנים שלאחר מכן זכה ר' מענדל להיכנס כמה וכמה פעמים ליחידות אצל הרבי, כשהפעם האחרונה הייתה בחודש תשרי תר"פ, עת היה בגיל 12, כחצי שנה לפני הסתלקותו של הרבי.

בשלהי אותה שנה החל ר' מענדל ללמוד בישיבת תומכי תמימים החב"דית בעיר קרמנצ'וג. זמן קצר לפני כן התחוללה המהפכה ברוסיה, והקומוניסטים שעלו לשלטון הכריזו מלחמת חורמה כנגד כל מה שריח דת נדף ממנו. הישיבה הופעלה בצורה מחתרית על מנת לחמוק מעיניה של הבולשת האכזרית, הנק.וו.ד. (ששינתה את שמה בהמשך לסוכנות הק.ג.ב. הידועה).

שנים מעטות לאחר שהחל את לימודיו, נחשפה הישיבה על ידי השלטונות והתלמידים, בהם ר' מענדל, נאלצו לברוח ולעבור ללמוד בישיבות מחתריות אחרות שהפעילו אחיהם החסידים. במהלך התקופה הבאה למד ר' מענדל בישיבות שהופעלו בחרקוב, ויטבסק ונעול.

לאחר שסיים את חוק לימודיו, התמנה ר' מענדל בשנת תר"צ למשפיע ומשגיח בישיבת תומכי תמימים המחתרתית ביקטרינוסלב, אך זמן מה לאחר מכן התגלתה גם ישיבה זו לשלטונות, ותלמידיה ברחו והתפזרו בין ישיבות מחתריות שונות.

למען החזקת המוסדות

לאחר שנשא ר' מענדל לאשה את בתו של החסיד ר' בן ציון רובינסון, החל להתפרסם שמעו בין עסקני החסידים ומנהלי רשת הישיבות ותלמודי התורה המחתרתיים, כחסיד כשרוני המלא התמסרות ונתינה לדרכה של תנועת החסידות. משום כך, זמן קצר לאחר חתונתו הוצע לר' מענדל להירתם ולסייע לרשת המוסדות, על מנת לבסס את מעמדה הכלכלי שהיה בכי רע.

ר' מענדל לא היסס ונרתם תכף למשימה המורכבת. הוא החל לעסוק במסחר מתוך מטרה להעביר את הרווחים להחזקת המוסדות, בעוד הוא ומשפחתו יסתפקו במזון ומצרכים מינימליים. בעיסוקו זה ראה ר' מענדל ברכה גדולה, הודות לכישרונותיו ומאמציו העילאיים.

מסופר כי באחת הפעמים, לאחר שהצליח ר' מענדל בעסקה כלשהי וזכה לרווחים נאים, הפציר בו אחד משותפיו כי אל לו לתת את הרווחים כולם לידי המוסדות, וכי נכון יהיה אם ישמור לעצמו מעט מן הרווחים, על כל פנים "מעשר", על מנת שיהיו לו ולמשפחתו, שכן אין לדעת מה ילד יום. לאחר מסכת של לחצים נכנע ר' מענדל, נטל סכום מסוים מהכספים והטמין אותו באדמה, ליום סגריר.

כמה ימים לאחר מכן סיפר ר' מענדל לאותו השותף, כי בלילה שלאחר המעשה הוא התהפך מצד לצד ולא הצליח להירדם, כשבראשו עברה המחשבה - "לבחורי הישיבה אין מה לאכול, ואני קובר לעצמי כסף?!".

לא יכול היה ר' מענדל להתאפק, קם ממיטתו והלך למקום בו הטמין את הכספים, חפר והוציאם ממחבואם, ורק לאחר שהעבירם ליעדם שב לביתו לישון בשקט ובשלווה את שנת הלילה.

מסירות נפש ואהבת ישראל

במהלך מלחמת העולם השנייה, כאשר כוחות הנאצים פלשו לרוסיה והתקדמו לכיוון מוסקבה, נמלט ר' מענדל יחד עם בני משפחתו ושם פעמיו לסמרקנד, עיר באוזבקיסטן שהייתה באותו זמן חלק מברית המועצות, שם מצא ר' מענדל פליטים רבים, בהם גם חסידים שנמלטו מבתיים בפולין. ר' מענדל נטל על עצמו להקים ולתחזק מוסדות יהודיים בעיר, על מנת למלא את צרכיהם הרוחניים של הפליטים.

לאחר שהסתיימה המלחמה, נוצר בבירת המועצות מצב בעייתי, שכן פליטים רבים חצו במהלך המלחמה את הגבול מפולין הכבושה אל תוך ברית המועצות, וכעת עלה הצורך לאפשר להם לחזור לבתייהם. לכן נקבע כי כל אזרח שייציג אישור מוכיח כי הוא אזרח פולני, יזכה להיתר חריג לחצות את הגבול ברכבות משא שייחדו הסובייטים לשם כך.

הייתה זו הזדמנות פז עבור החסידים להיחלץ מחומות רוסיה אל ארצות החופש, שכן במצב רגיל היו השלטונות הקומוניסטיים, שהשליטו דיקטטורה עריצה ברחבי ברית המועצות, נוהגים ביד קשה אל מול בקשות אישור ההגירה מהמדינה, כשלעיתים קרובות עצם הגשת הבקשה להגירה הייתה עלולה לעלות לכדי חשד בבגידה, כשהעונש על כך היה סילוק ממקום העבודה, במקרה הטוב, ואף מאסר או עונשים חמורים יותר, במקרה הפחות טוב.

ר' מענדל, יחד עם קבוצה של חסידים מסורים, נרתמו מיד למשימה. הם הקימו ועד פעולה שישב בעיר לבוב, ממנה יצאו הרכבות לפולין ואליה הגיעו החסידים שביקשו להימלט אל מעבר למסך הברזל. במסגרת פעילותם, הנפיקו עבור אותם חסידים מסמכים מזויפים המוכיחים את היותם אזרחים פולניים שנמלטו במהלך המלחמה.

הדבר היה כרוך בסכנת נפשות עצומה, שכן די היה בטעות קטנה וחדשם של סוכני הבולשת שארבו בכל פינה היה מתעורר, ומשם קצרה הייתה הדרך למעצר מידי, על כל המשמעויות המסוכנות שבדבר.

בהתמסרות ובהקרבה עצומה המשיכו ר' מענדל וקבוצת החסידים שאיתו להפעיל את ועד ההצלה, כשבדרך זו הצליחו להוציא מאות חסידים ובני משפחותיהם מן המיצר אל המחב. מלבד המאמצים וההקרבה האישית, הם נדרשו גם להשיג כספים רבים לשם ביצוע המשימה, בעיקר עבור דמי

לא יכול היה ר' מענדל להתאפק, קם ומיטתו והלך למקום בו הטמין את הכספים, חפר והוציאם ממחבואם, ורק לאחר שהעבירם ליעדם שב לביתו לישון בשקט ובשלווה את שנת הלילה

אל תוך הלילה. ר' מענדל בהתוועדות חסידים עם יבלחטי"א, ה'חוזר' הראשי, הגאון ר' יואל כהן

“לא יחרץ” שעברו לידי הפקידים השונים.

והנה לא ארכו הימים, והשלטונות החליטו לעצור את ההיתר שניתן לאזרחי פולין לעבור את הגבול. הלחץ על חברי ועד הפעולה הלך וגבר, כשרבים ביקשו להימלט ברכבות האחרונות ולהגיע בעור שיניהם מהסער הסובייטי אל חוף מבטחים.

כשהגיע תורה של הרכבת האחרונה, היה ברור למי זכות הקדימה לעלות עליה ולהצטרף לבורחים – כמובן, לחברי ועד ההצלה. ואכן היו מהם שהגיעו למסקנה כי כך נכון לעשות, אך לא ר’ מענדל. הוא עמד על כך שכל עוד ישנם חסידים המבקשים להימלט וביכולתו לסייע להם – הוא יישאר בברית המועצות, יהא המחיר אשר יהא.

כך קרה שר’ מענדל, שמתוך מסירות נפש עצומה הצייל רבים וטובים משלטון הרשע, נשאר בעצמו מאחורי מסך הברזל כשהוא מקריב עצמו שוב לטובת הכלל.

דרכים בעבודת ה'

זמן מה לאחר מכן, הזדמנה לר’ מענדל אפשרות לברוח מברית המועצות בצורה אחרת. אולם כאשר

הגיע סמוך לגבול נתפס בידי אנשי המשטרה החשאית, שבידיהם היה כבר מידע רב על מעשיו הבלתי חוקיים. הוא נחקר בעינויים קשים, אולם אף בעת חקירותיו, כשעתידו היה נראה שחור משחור, היה ר’ מענדל איתן בדעתו ושלם בהשקפתו.

בתקופה המדוברת ישב על כס הנהגת חב"ד בנו וממשיך דרכו של האדמו"ר הרש"ב – האדמו"ר הריי"צ, רבי יוסף יצחק, שניצל מהתופת בעמק הבכא האירופאי והגיע לארצות הברית. טענתו של ר' מענדל לחוקריו הייתה שאין לו כל רצון לבגוד במדינה או בשלטון, אלא כל חפצו הוא רק לפגוש את הרבי הנמצא מעבר לים, היות וכפי שהצהיר – הוא אינו יכול לחיות ללא הרבי.

“אילו היה הדבר הפוך, שהרבי היה יושב ברוסיה ואני בארצות הברית”, אמר לחוקריו, “גם אז הייתי עושה הכל, אפילו אם הדבר היה כרוך בעבירה על החוק, על מנת להיכנס לברית המועצות ולהתראות עם הרבי”.

מובן שהדברים לא הרשימו יותר מדי את אנשי הבולשת, והוא הועמד למשפט בפני שלושה שופטים, בו נגזרו עליו שמונה שנות מאסר וגלות עם עבודות פרך בערבות סיביר.

לימים סיפר ר' מענדל על מאורע מפעים, שמימי, שארע לו בתחילת מאסרו. היה זה לאחר ששמע את פסק הדין החמור שנגזר עליו. אז, כאשר כבר סיים לעסוק במחשבות מה לספר בחקירותיו ומה לא, התפנה להרהר במצבו העגום.

לפתע נזכר ר' מענדל בהתבטאות מיוחדת שאמר הרבי, כי כל חסידיו הנמצאים בברית המועצות “שיתעצמו במחשבה עלי – אתעצם במחשבה עליהם”. וכך, מיד כשמצא רגע של שקט, עצם ר' מענדל את עיניו והרהר במחשבתו כאילו הוא כותב מכתב לרבי ומתאר בו את העובר עליו.

כעבור שנים, לאחר שכבר יצא מברית המועצות, נודע לר' מענדל שבאותו יום ממש נתקבל בביתו של בנו המתגורר בלונדון מברק מהרבי הממוען אליו, ובו נכתב “המברק התקבל”...

ללמוד מכל דבר

טבע האדם הוא, שבהיקלעו למצב קשה יביט כל העת על הצדדים הרעים והמעציבים שבו, ובמקרה הטוב ינסה להתנחם בכך שהעמיד יהיה טוב יותר. לא כך ר' מענדל. ר' מענדל החליט כי לאורך המאסר, מכל דבר שעובר עליו ינסה ללמוד ולהבין הוראה כלשהי בעבודת ה'. שהרי הכל בהשגחה פרטית.

באחד מסיפוריו המוכרים, תיאר ר' מענדל את אחד האסירים ששהו עמו במחנה. אותו אסיר סיפר לסובבים כי לפני מאסרו שימש כלולין וביצע תרגילי אקרובטיקה מרהיבים, ואחד מהם היה הליכה על חוט המתוח בין שתי נקודות בגובה רב.

שאר האסירים סירבו להאמין לדברים, והאסיר-לולין התחייב כי ביום שישוחרר, ובכפוף לאישור המפקדים, יראה לכולם את יכולותיו בתחום. ואכן, בהגיע יום שחרורו, קיבל האסיר את האישור, מתח חבל בין שני

עצים גבוהים ולמול עיניהם המשתאות של האסירים והסוהרים, הלך לאיטו על החבל מקצהו האחד לקצהו השני בלי ליפול.

כשוך תשואות הקהל וקריאות העידוד, פנו כמה אסירים ללולין בשאלה – כיצד באמת הצליח לעשות דבר שכזה? הרי החבל גבוה והסכנה גדולה.

השיב הלולין ואמר שיש כלל ברזל אחד: “כאשר אתה על החבל, אסור לך להביט למטה ולראות באיזה גובה אתה עומד. אסור לך להתייחס לתשואות הצופים וגם לא לחשוב על הסכנה. משימתך היא להתמקד במטרה הנמצאת בקצהו השני של החבל, ולהתעלם מכל השאר”.

פעמים רבות היה ר' מענדל מספר את הסיפור, ומדגיש את ההוראה אותה למד ממנו: כאשר היהודי עושה את מה שמוטל עליו לעשות, אל לו להביט על הקושי המתלווה לכך או להתייחס למי שמזלזלים בו ובכוונתו. עליו להתמקד במטרה ורק כך יצליח.

בהזדמנויות אחרות היה ר' מענדל מספר על מעשה נוסף שארע בין כותלי הכלא.

אחד מהכללים עליהם הייתה הקפדה יתרה בבית הסוהר, היה האיסור לשחק בקלפים. אולם האסירים הבריחו קלפים ושיחקו בהם. במהלכו של משחק קלפים אסור, נכנס לחדר במפתיע אחד מהסוהרים בשביל לתפוס את המשחקים ‘על חם’, אך לתדהמתו התברר שאין כל קלפים בסביבה.

לאחר חיפוש מדוקדק בחפציהם של האסירים, נכנע הסוהר ויצא מן החדר. בן רגע שבו הקלפים ממקומם המסתורי והאסירים המשיכו לשחק בהנאה.

ר' מענדל, שהמעשה המוזר התרחש לנגד עיניו, פנה לחבורת האסירים וביקש להבין את פשר הדבר.

כשחיוך מנצח על פניהם הסבירו לו האסירים שהם פִּיְסִים מקצועיים, ותכף כשהסוהר נכנס לתא הם מחביאים את הקלפים בכיסו של הסוהר עצמו. שם, בוודאי, הסוהר לא חושב לחפש. מיד כאשר הסוהר מתכוון לצאת, הם שולפים במיומנות את הקלפים מכיסו וממשיכים לשחק...

“ההוראה מכך ברורה”, היה אומר ר' מענדל. “אדם יכול לחפש את בעיותיהם של האחרים, ובכך לתלות את חסרונותיו שלו. אולם האמת היא שהחיסרון המשפיע יותר מכל על האדם – הוא החיסרון שלו ולא של הזולת”.

החלטה איתנה

עוד החליט ר' מענדל מיד בתחילת מאסרו, כי אל לו לתת לרוחו להישבר. יעבור עליו מה, הוא לא יעבוד בשבת ולא יתגאל במאכלים שאינם כשרים.

כך קרה שכבר ביום הראשון לשהותו במחנה העבודה, כאשר עמד לראיון הקבלה בפני פקידי המחנה, הצהיר כי הוא אינו מתכוון לעבוד בשבת. לא. הוא לא תירץ זאת בכך שהוא חולה או בכל הסבר אחר, אלא אמר את הדברים כפי שהם: הוא יהודי. אסור לו לעבוד בשבת. נקודה.

ורק קיום רצון הבורא, בכל מחיר ובכל מצב.

היציאה אל החופש

לאחר שסיים לרצות את שמונה שנות המאסר שנגזרו עליו, ניסה ר' מענדל כמה פעמים לקבל אשרת יציאה מברית המועצות, כשבכוונתו לצאת לאנגליה ולהתאחד שם עם בנו ר' בערל, אך פעם אחר פעם נדחתה בקשתו על הסף.

למאמצים להשגת אשרת יציאה עבורו הצטרפו רבים שהפעילו מסכת לחצים על גורמי שלטון במדינות המערב שהיה באפשרותם להשפיע על מקבלי ההחלטות בברית המועצות. שנים ספורות לפני כן הסתלק האדמו"ר הריי"צ ואת מקומו מילא חתנו, כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש, רבי מנחם מענדל, שהיה מעורב אף הוא במאמצים לחילוץו של ר' מענדל.

מאמצי שיא התנהלו כאשר נודע שראש הממשלה הבריטי דאז, מר הארולד ווילסון, עומד לבקר בברית המועצות ולהיפגש עם המנהיג הקומוניסטי ניקיטה חרושצ'וב. לרב אלחנן ליף, ששימש כאחד מראשי אגודת ישראל בבריטניה, הייתה אפשרות להשפיע על ראש הממשלה, ובברכת הרבי הניח על שולחנו של מר ווילסון בקשה לחרוץ על ההנהגה הסובייטית להנפיק עבור ר' מענדל אשרת יציאה לצורך "איחוד משפחות".

נושא הסירוב המתמשך של הסובייטים להעניק אשרת יציאה לצורך איחוד משפחות, עלה כבר בעבר בשיחתו של ראש הממשלה עם המנהיג הרוסי, שעמד על כך שהשלטונות בארצו אכן נותנים היתרים שכאלה. כעת הייתה זו הזדמנות עבור מר ווילסון להוכיח שישנן בקשות שלא אושרו. ואכן, למנהיג הרוסי לא נותר מה להשיב, וזמן קצר לאחר הפגישה קיבלו כמה משפחות היתרי יציאה לצורך איחוד משפחות, בהן משפחתו של ר' מענדל.

ביום ד' בכסלו תשכ"ד יצא ר' מענדל בטיסה ללונדון, לביתו של בנו. מובן כי הדבר הראשון בו החל לעסוק היה להשיג אישור כניסה לארצות הברית, על מנת שיוכל לנסוע לרבי. ואכן, לאחר שהתקבל האישור המיוחל, עלה ר' מענדל על מטוס וביום י"ט בכסלו הגיע לארצות הברית.

במהירות ובהתרגשות נסע ל-770, בית הכנסת ובית המדרש של הרבי. שנים של השתוקקות, ציפייה וכמיהה התנקזו לאותם רגעים ספורים בהם עמד ר' מענדל בבית הכנסת, כאשר ירד הרבי לתפילת ערבית וחלף על פניו.

משהבחין בו, נתן בו הרבי מבט חודר ועמוק, בוחן, כשר' מענדל אפוף התרגשות עזה ומזדעזע כולו, מתקשה להאמין שאכן הרגע לו ייחל, ציפה והתפלל כל השנים, הגיע.

ר' מענדל, שהקריב את גופו ונפשו על מנת שלא תכבה גחלת היהדות בברית המועצות, ושכל ימיו חלם על הרגע הנספך הזה, זכה להיכנס פנימה אל חדרו של הרבי, כשכולו רטט ואימת קודש.

במהלך היחידות, ביקש ממנו הרבי לספר לפרטי פרטים את הקורות עימו ואת השתלשלות הדברים במאסרו ימי גלותו.

שליטת העצבות

חיי סבל היו חייו של ר' מענדל. מלבד הייסורים, המאסר והשעבוד שהיו מנת חלקו עת עסק בהפצת היהדות

כמובן, הפקידים לא קיבלו בהבנה גדולה את עמדתו הנחרצת של ר' מענדל, ומיהרו להבהיר לו מהי המשמעות של אי ציות להוראות במחנה עבודה קומוניסטי. בדרך כלל, לא היו צריכים הפקידים להרחיב הרבה לפני שהאסיר הבין במה מדובר.

לא כך ר' מענדל. למשמע איומיהם של הפקידים הוא הודיע להם נחרצות - "אתם יכולים להרוג אותי. אני בשבת לא עובד, ויהי מה!".

הפקידים נדהמו למראה התוקף בו הציג ר' מענדל את דעתו ועמדתו האיתנה, ולמרבה הפלא החליטו להשלים עם הודעתו ולאפשר לו שלא לעבוד בשבת.

לימים סיפר ר' מענדל את הסיפור לתלמידיו בישיבת תומכי תמימים בכפר חב"ד, והפטיר ש"כנראה הדברים נאמרו באמת ובתוקף אמיתי, ולכן הם פעלו את פעולתם".

התרחשות דומה אירעה לר' מענדל, כשהפעם הייתה זו החלטתו לאכול אך ורק מזון כשר. היה זה באחת התקופות הקשות בברית המועצות, כשלאנשים לא היה דבר להכניס לפיהם ורבים מתו ברעב. גם ר' מענדל, כמו אחרים במחנה, סבל קשות מרעב ועמד בפני סכנת נפשות.

יום אחד הגיע למחנה משלוח יקר המציאות - חבית דגים. ר' מענדל בדק היטב, מצא שהדגים כשרים והתכוון לקחת מהם ולהשביע את רעבונו. אולם לפתע שם לב כי החבית מצופה בנוזל מבריק, מה שמלמד על כך שהיא ככל הנראה נמרחת בשומן שייתכן ואינו כשר.

כאן החלו הספקות להתעורר בלבו. מחד, התפתה לטעום מהדגים ולהחיות את נפשו, שכן הדגים עצמם כשרים הם והשומן הוא רק טפל. מצד שני, זכר ר' מענדל את הדין ש"דבר המעמיד" אינו בטל אפילו באלף, ושומן זה הוא הרי "דבר המעמיד".

בעודו מתלבט ומתחבט בינו לבין עצמו, כשמעל מרחפת המחשבה שיתכן ומדובר בפיקוח נפש ולכן מותר לו לאכול, נזכר ר' מענדל באמירה מפורסמת של האדמו"ר הזקן, כי "מוטב לא לאכול טריפות, אפילו במחיר של הפסד העולם הבא".

בו במקום החליט ר' מענדל כי הוא לא יגע ולא יטעום מהדגים, ויהי מה.

כזה היה, לוחם עיקש וחדור מטרه. יהודי שאין לו בעולמו אלא אך

"אל לך להתייחס לתשואות הצופים או לחשוב על הסכנות האורבות בדרך. משימתך היא להתמקד במטרה הנמצאת בקצהו השני של החבל, ולהתעלם מכל מה שעלול להסיח את דעתך ולהכניס פחד בלבך"

ר' מענדל מקבל שטר של דולר לצדקה מידי הרבי מלובביץ'

מפנקסו של חודר בתשובה

עודד מזרחי | ORCHOZER@GMAIL.COM

שידוד מערכות

אחד צהריים אחד ניגשתי לספרייה עירונית בירושלים. הייתי אמור להחזיר שני ספרים, אבל לצערי אחד מהם - 'מעל ומעבר' - אבד ואיננו. הפכתי את ביתי ולא מצאתיו. התקשרתי לספרייה כדי לברר מה לעשות במקרה כזה. הספרינית הסבירה שעלי לחפשו בחנויות לספרים משומשים, ואם לא אמצא אותו, עלי להביא ספר אחר במצב טוב.

הודיתי לה והתחלתי לתור אחרי ספר שאוכל להחזיר במקום הספר שאבד. לבסוף מצאתי ספר שיכולתי איכשהו להיפרד ממנו. ביקשתי סליחה בלבי מהספר ומכותבו המוכשר שנמצא מזמן בעולם האמת, וניגשתי עמו ועם הספר השני לספרייה.

ניגשתי לדלפק וראיתי ספרנית מוכרת. זכרתי אותה כבעלת אלתרניה לחרדים ואף לחרדים למחצה כמוני. היא לא הסתכלה עלי מעולם, ובקושי טיפלה בי כאילו שכפאה שד.

הסברתי לה את בעייתי. הטלפון הנייד שלה צלצל, והיא העדיפה לענות ולדבר באריכות כדי ליישב ולבייש אותי. כאשר השיחה התארכה הלכתי לארונות הספרים הארוכים ומצאתי שני ספרים מעניינים.

חזרתי לדלפק. הספרנית סיימה את השיחה ונעצה את עיניה במחשב.

"איבדתי ספר אחד ואני רוצה לתת לספרייה ספר אחר במקומו", אמרתי והושטתי לה את הספר, "זה ספר חדש כמעט לגמרי".

היא התבוננה בספר ואמרה לי:

"איזה ספר זה?"

"ספר סיפורים", הסברתי, והוספתי "אחלה ספר!", כדי להקטין את המתח.

"אני מצטערת", אמרה, "אבל אנחנו לא מקבלים ספרי סיפורים".

נדהמתי. כל הספרייה מלאה בספרי סיפורים. 95% מהספרים הם כאלה. איך היא יכולה לומר משפט כזה?! כאילו אמרה: "אנחנו לא לוקחים ספרים עם דפים..."

"הספר שאיבדתי הוא ספר סיפורים", ניסיתי לומר, "וגם זה..."

"שמעתי, אדוני", אמרה, "אנחנו לא מקבלים ספרי סיפורים. אין לנו שום צורך בספר שלך. אף אחד לא ייקח אותו".

החלטתי בלבי להיפרד מהספרייה הזאת לתמיד.

לפתע הגיע לדלפק איש מבוגר כבן ששים, מזוקן מעט, חובש כיפה סרוגה גדולה. הוא נראה כחוזר בתשובה ותיק ממני. כאשר הבחין בספר הזדעק: "וואו! אני מחפש בנרות את הספר הזה! אתה לוקח אותו או מחזיר?"

"אני מנסה להחזיר...", אמרתי.

פיה של הספרנית נאלם. המציאות, שמאחוריה מסתתר הקדוש ברוך הוא, ניצחה כרגיל. במוחי התנוצץ משפט מספר 'קהלת' שכל אחד מכיר: "טובים השניים מן האחד".

"טוב", נכנעה הספרנית, "אם הוא לוקח, אתה יכול לתת לי אותו במקום הספר שאיבדתי".

היא רשמה את הספר והחליפה את הספרים.

כאשר יצאתי, אמרתי: "ריבוננו של עולם. תראה באיזו גלות אנחנו נמצאים. כדי לקבל את זכויותי הבסיסיות, אני זקוק לשידוד מערכות..."

נכנסתי לדבקות לפי ערכי הדל. כאשר עברתי ברחוב מישוהו שאיני מכיר זעק לעברי:

"שלום עליך רבינו!"

החזרתי לו שלום, כשאני סומך על היכרותנו הקדומה במרגלות הר סיני.

"אתה יודע למי אתה דומה?"

"כן", התעניינתי.

"למקובל רבי ציון ברכה".

אני רחוק כמובן שנות אור מעולמותיו של הצדיק המקובל, אחד מחכמי נחלאות האגדיים, אבל התנחמתי בכך שלפחות אני דומה לו, ויש איזו התחלה...

"עשית לי את היומית", הודיתי לאיש.

"רק את היומית?!", חייך וסלסל בעשן סיגריה, "אם תלך בעקבותיו של רבי ציון ברכה, עשיתי לך את כל החיים..."

כיהודי שמסר את כל כולו למען השלמת הכוונה העליונה, ועבודה הקריב את כוחו, מרצו וחירותו, היה ר' מענדל מגדלור חי המכוון את כל רואיו לדרך האמת, בדברים היוצאים מן הלב ונכנסים אל הלב ופועלים פעולתם

ברוסיה הקומוניסטית, נוספו עליו קשיים רבים. את אביו שעל שמו נקרא, לא הכיר. מתוך ששת הילדים שנולדו לו, ארבעה נפטרו בילדותם ברוסיה, ואילו אחת נהרגה בתאונת דרכים בשנת תשל"א, כשהיא מותירה אחד-עשר יתומים שר' מענדל ורעייתו התמסרו לגידולם.

בין חסיידים מפורסם הסיפור שכאשר בנו הנוסף, ר' בערל, חלה בעודו ילד והיה במצב קשה, התפלל ר' מענדל עליו וביקש שבזכות זה שאף פעם לא הקדים לצאת מהתועדות חסידיית לפני שהסתיימה, יבריא בנו ויחיה. ואכן כך היה - בנו ר' בערל הבריא והאריך ימים.

אך טבעי הוא שאדם שכל חייו סבל, יתמות ושכול, המגדל את נכדיו היתומים, יהיה שרוי בעצב ויתמרמר על מר גורלו.

לא כך היה ר' מענדל. השמחה הייתה דרך חיים עבורו כשהוא שולל את העצבות מכל וכל. בכל עת חזר והסביר כי על פי תורת החסידות - העצבות, איזו שתהיה, מגיעה רק מצעת היצר.

את השמחה שהייתה לו הוא לא הותיר לעצמו אלא הקריץ אותה אל כל סובביו. ר' מענדל היה איש שמח במהותו, כשכל רואיו לא יכלו שלא להתפעל מכך שעל אף הצרות הקשות שחווה, לא נפל לעצבות אלא הוסיף לשמח ולשמח.

לזכור ולא לשכוח

בשנת תשל"א נפטר לבית עולמו רבי שלמה חיים קסלמן זצ"ל, המשפיע האגדי בשיבת 'תומכי תמימים' בכפר חב"ד. זמן מה לאחר מכן הורה הרבי לר' מענדל למלא את מקומו של ר' שלמה חיים ולהתמנות למשפיע בשיבה.

במקביל לתפקידו כמשפיע החל ר' מענדל לפעול רבות בענייני הכלל, בהם הקמת תלמוד תורה על טהרת הקודש, נסיעות מעבר הים כדי לסייע באיסוף כספים להחזקת מוסדות החינוך ועוד.

אולם, על אף ענייני הכלל הרבים בהם עסק, רבים זוכרים אותו כמשפיע בעל אישיות ייחודית והשקפה חדה כתער, שכל כולו ביטול לרבי ושאיפתו היא אך ורק למלא את הנדרש ממנו בצורה המושלמת ביותר.

המיוחד אצל ר' מענדל היה שדבריו לא נאמרו כמחשבות והגיגי דעות בעלמא. דמותו זעקה את הדברים אותם אמר והחדיר בתלמידיו. כיהודי שמסר את כל כולו למען השלמת הכוונה העליונה, ועבודה הקריב את כוחו, מרצו וחירותו, היה ר' מענדל מגדלור חי המכוון את כל רואיו לדרך האמת בצורה הנובעת מעומק הלב, ודברים היוצאים מן הלב - נכנסים אל הלב ופועלים פעולתם.

בכל עת חזר ואמר לשומעי לקחו, שיש להקפיד על כך שהתפילה לא תיראה כמשא כבד חלילה, אלא חשוב להאריך בה, להתבונן במהותה ובתוכן מילותיה, וזאת לאחר לימוד מעמיק בתורת החסידות ומתוך כוונה ורצון פנימי להתקרב לאמת ולגרום לה להאיר בנפשנו.

וכמו בימים הקשים מאחורי מסך הברזל, גם בארץ הקודש שם ר' מענדל דגש על הפצת היהדות, כשהוא עצמו מקפיד לצאת בתדירות גבוהה ל"מבצע תפילין" בעיר הסמוכה, ראשון לציון. באחת הפעמים בהן הציע ליהודים להניח תפילין, אמר לו מישוהו בצורה ברורה שאינו מעוניין בכך, שכן הוא "אינו מאמין". ר' מענדל לא היסס וענה לו בפשטות: "לי לא תספר סיפורים. אתה מאמין, ועוד איך..."

לקראת חודש תשרי תשנ"ה טס ר' מענדל לארצות הברית על מנת לשהות כ-770 בחודש החגים. בדרכו הוא עצר בביתו של בנו בלונדון, שם נפל למשכב ובד' תמוז אותה שנה, נפטר.

בעיני רבים שהתחנכו על ברכיו או שהתחממו מקריאת קורות חייו ומסריו, ר' מענדל הוא מהות של חסיד אמת, מהות שהתבטאה בכל פרט בחייו. כל אישיותו ביטאה שמחה בחלקו ורצון עז לעשות את המוטל עליו, מהדבר הקטן ביותר ועד לגדול ביותר, ובכך להפוך את העולם לדירה מתאימה לו יתברך. ■

מעבר לסיפוק אינטלקטואלי

סיפור התשובה של רועי מאיר

עם הזמן נחשפתי לשיעורים של הקהילה, שיעורים שרוממו אותי ופתחו לי את הרעב הגדול ללימוד. כל השיעורים הצליחו לגעת בנקודת האמת הפנימית שלי, הרבה מעבר לסיפוק אינטלקטואלי.

המשפחות בקהילה היו שם בשבילי כל הזמן, הן סיפקו לי מסגרת עוטפת ונעימה, שהאירה דווקא במקום בו יש קצת חושך מסביב.

אחת הזכויות בלהיות בעל תשובה, עבורי, הייתה היכולת לא לבחור מסגרת ולא להשתייך לזרם מסוים, אלא באמת להיות בתהליך של הארה פנימית. כך גם מצאתי לנכון בבחירת הכיפה שאני הולך איתה עד היום. כיפת האיחוד, כיפה שחורה אבל סרוגה, שממחישה את החיבור בין העולמות ובין הגישות בהליכה אחרי אמת אלוקית אחת לעם ישראל אחד.

היה חשוב לי לגדול גם בשמירת המצוות. בהתחלה נתתי תשומת לב גדולה למצוות דאורייתא וקיבלתי אותן על עצמי. בין היתר הסתקרנתי ולמדתי את נושא שמירת הנגיעה. בתחילת הדרך, המחשבה על זה הייתה מאתגרת, במיוחד כשדמיינתי קדימה רגעים מרגשים כמו הצעת נישואין.

בעזרת חברותא עם חבר בקהילה, הצלחתי להבין את שורשי המצווה, כולל הפנמה לכמה התרגשות, טהרה וקדושה היא תביא (ראכן הביאה) בהמשך. אותו חבר גם שיתף אותי בהתמודדויות האישיות שלו בנושא הזה מתוך הניסיון שלו, וזה נתן לי השראה ורצון להיות כמוהו.

לא מזמן, ב"ה זכיתי לחגוג בחתונה שלי עם בחירת ליבי - שורש נשמתי וצדיקה אמיתית, יחד עם חברים ומשפחות מקהילת ראש יהודי. אנחנו מתגוררים בקהילת ישיבת רמת גן. תהליך התשובה לא מסתיים כמובן, ואני נרגש ומצפה להמשיך להתקרב לה' יתברך, בבית התורני שבע"ה נזכה לבנות.

מדהים אותי לראות איך גם ההורים שלי ב"ה מתקרבים לדרכי השם, ועוברים תהליך תשובה איטי משלהם.

ממליץ גם לכם לפתוח את בתיכם וחייכם לאנשים שרוצים להתקרב. שיתוף אמיתי בהתמודדויות שלכם יכול להאיר את הדרך להרבה אנשים.

לסיפורי קירוב יש לפנות למייל asmanitai@gmail.com להצטרפות לקבוצת ווטאספ של טיפ יומי לקירוב, נא לשלוח הודעה ל-052-4295592

נולדתי לפני 32 שנה בראשון לציון. סבי מצד האבא היה מסורתי, ותמיד דאג להכיר לי את דרכי הקב"ה. אני זוכר כמובן את בר המצווה שלי כאירוע משמעותי, אבל גם בארוחות שבת רגילות נכחה המסורת והעניקה לי השראה. כשלמדתי בתיכון, חלק מהחברים הלכו לבית הכנסת בערב שבת, התחברתי והתחלתי ללכת יחד איתם.

בגיל 21, הייתי לראשונה בחיי בשיעור תורה. זה היה שיעור של הרב שלום ארוש בחולון. אני זוכר שמיד כשנכנסתי לשם הרגשתי משהו מיוחד. יצאתי עם תחושת רוממות מאוד גבוהה וידעתי שאני חייב לברוא לשיעורים. באחד מהשיעורים גם קניתי את ספרו "בגן האמונה", אבל הצצתי בו רק פעם אחת. נרשמתי ללימודים אקדמיים ושקעתי בהם, הספר חיכה לרגע הנכון.

כמעט תשע שנים לאחר מכן, כשאני עם ניסיון חיים, חשיבה

שהתפתחה והרבה תובנות שצברתי לאורך החיים - פתחת את הספר מחדש, וגיליתי עולם חדש שיועד לענות לי מה אנחנו עושים פה ומה התכלית. הייתי שומע שיעורים ברכב, וכל בוקר הייתי מעריך את הזכות שניתנה לי להיות בעולם הזה ולעשות את השליחות שלי.

לאחר כמה חודשים, שלח לי רב מקהילה בתל אביב, שיעורים עם מידע רצינואלי שקשור לתורה, כמו מתי ניתנה התורה ואיך היא נמסרה מדור לדור. זה סגר לי פינה נוספת שהרגשתי שחסרה לי.

לאחר מכן נחשפתי בפעם הראשונה לקהילת 'ראש יהודי' בתל אביב. בשלב הזה, הרגשתי צימאון הולך וגובר לשבת קודש אמיתית. להרגיש את אוירת השבת, את התפילות וקידוש היום השביעי מששת ימי המעשה. בתור מי שלא היה לו את זה בבית, זו הייתה הגשמת חלום בשבילי ושלב מהותי ממש בתהליך התשובה שלי.

השבתות היו מעבר לכל דמיון, הן נתנו לי בפעם הראשונה את האפשרות להציץ לתוך בית תורני אמיתי - לראות איך הוא בנוי, איך מתנהלת בו שבת ומה הערכים שמאחוריו. התחברתי לדברי התורה, לשירי השבת, להשראה ולמקום הייחודי שמקבל כל אחד מחברי הקהילה. צמחתי בקצב שלי.

במוצאי השבתות, האורות ותחושת הקדושה היו מלווים אותי, והיה לי קשה לחזור לשגרה ולהתעסק בענייני חול.

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? ראש יהודי זאת התשובה! 052-4295597 ry@neto.net.il

הטיפ היומי (הארה) לענייני קירוב

קבוצה שקטה ב"ראש יהודי" לקבלת עצות, הארות ורעיונות מעשיים, בענייני תשובה וקירוב, באהבה ואמונה

להצטרפות לקבוצת וואצאפ: **052-5665005**

הרב אהרון אגלסל, הרב איתי אסמן, הרב עופר גיסין, הרב יהושע וידר, ישראל זעירא, הרב אסף טבצ'ניק

ראש יהודי

יש לך אש?
בואי להשפיע בלב תל אביב!

ראש יהודי - אמוז! אמוזין! אקרז!

מוזמנת ליום סיירות

- מרכז שיעורים • מדרשה לבעלות תשובה
- קהילה חמה • שבתות וארוחים
- חברותות וקשר אישי

התפקיד מוצרן תקשורת בין אישית וארגון גבוהה לפרטים: **050-7770352** סיכה

יום ראשון יום שלישי יום ראשון
"א שבת" 24.1
"ג שבת" 26.1
"ח שבת" 31.1

נפשי בשאלתי

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

איפה עובר הגבול בין איש חסד לפראייר?

בעיקר בתודעה של האדם. אמנם יש מצבים שבהם אדם דוחק את עצמו ומנוצל על ידי אחרים, אבל אם אפילו במצב כזה הדבר נובע מטוב לב מזוקק, טהור ועליון - זהו חסד מיוחד במינו. כמו שאנו מוצאים אצל הקדוש ברוך הוא, שזן ומפרנס גם את מי שנלחם בו, ואפילו באותה שעה שהוא נלחם בו, ואפילו מעניק לו את כלי המלחמה שלו - החיים, השכל, ואפילו כלי נשק של ממש. וכך מלמד אותנו הרמ"ק בספרו "תומר דבורה", שלהידבק במידותיו של הקב"ה מגיע עד לכדי המעלה העליונה והמיוחדת הזו.

יחד עם זאת, האדם צריך למדוד אם הוא אכן הגיע למדרגה זו כך שהחסד אינו פוגע בו אלא מרומם אותו ומחדד את טובו, או שיש פה חיסרון של מחיקה עצמית, שכחה עצמית, נסיון להזיק לעצמו או חוסר התחשבות בטוב של עצמו. ובוודאי שאם ההטבה הזו תגרום נזק לאחרים - אסור לחזק ידי רשעים בעולם, אלא אדרבה צריך להילחם בהם כדי שלא יוכלו להרשיע, ולא להגיש להם את הלחי השנייה חלילה.

הדרגה שאליה כיוון הרמ"ק שייכת ליחיד סגולה, והשאר צריכים לנהוג על פי מעלתם ועל פי הנהוג בקרב אנשי המעלה שבסביבתם, עד כמה לתת מעצמם ומהיכן זה כבר נחשב למחיקה עצמית.

לאיזו מדרגה אני אמור לשאוף בתפילה?

המילה 'מדרגה' יכולה לעזור לנו לעיתים, ובפעמים אחרות להרע לנו מאוד. כי במקום לעבוד את ה' אנחנו עלולים להיות עסוקים במקום שלנו ובנתינת ציון לעצמנו, כאילו אנחנו השופטים ולא הפועלים.

הדרך הפשוטה היא כפי שמוכח בקונטרס 'היום-יום' בשם האדמו"ר הזקן, שעבודת ה' איננה לפרק הרים ולשבר סלעים, אלא האמת הגמורה היא "כל עבודה ופועל, איזה שיהיו, בכוונה אמיתית די ומספיק: ברכה בכוונה, מילה בתפילה כדבעי בהכנת הלב ובידיעה לפני מי אתה עומד". וכמבואר בפוסקים ובשולחן ערוך, שהעיקר הוא הכוונה הפשוטה כעומד לפני ה' ואומר לפניו את מילות התפילה.

למה אנחנו צריכים לסבול בגלל שאדם וחווה חטאו? זה לא הגון.

הפסוק בעצמו שואל: "אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהינה?" אלא שפסוק אחר אומר לכאורה בדיוק את ההיפך, "פוקד עוון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים לשונאי". וכבר תירצו רבותינו שכאן הוא כשמעשי אבותיהם בידיהם; כשהבנים אווזים בחטא אבותיהם הם נענשים גם עבורם, ואילו כשהבנים מתנהגים אחרת הם אינם אוכלים את פרי הבאוושים של אבותיהם.

באופן כללי, אדם וחווה כוללים את כל האנושות ואפילו את כל העולם, ולכן אנחנו חלק מהם. אבל באופן פרטי אפשר לומר שאנחנו אווזים במעשיהם. חטא אדם הראשון היה התפתות להצעת הנחש "והייתם כאלוקים". כאשר אדם מדמה לעצמו שהוא ראוי להנהיג את העולם, ואם לא את כל העולם לפחות את מה שנוגע אליו, יש לו טרוניה וביקורת כלפי מעלה: 'למה דברים מתנהלים באופן כזה ולא אחר?' וממילא הוא חוזר על אותו פרי באוושים של "והייתם כאלוקים". לכן יש מקום לומר שהחטא מלווה אותנו לאורך כל ההיסטוריה.

לעתיד לבוא, כש"כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם", "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", יסור מאיתנו הנגע של העמדה כאילו אנחנו מבינים איך צריך נכון לנהל את העולם.

קרוב אליך

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרוני ברנשטיין > העלון טעון גניזה לתגובות ויצירת קשר 052-4061065 • info@qarov.org • קרוב אליך • לפרטום: 052-525-4051

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

הבית שלכם לא בדובאי

מנצלים את תקופת הקורונה

רוכשים דירה במחיר מבטיח

בקהילה הדתית לאומית בכרמי גת

הבניה בעיצומה

בניית השלד הסתיימה ברוב הבניינים

Carmel Gate

קהילת כרמי-גת

המתחם הדתי-לאומי בכרמי גת ע"ש הרב יוסף אברב'ל די"ל

פרויקט פתוח לציבור הרחב

חברת תחל אסיה ומזרח

מחיר סיועד של 'קבוצת רכשה'

שכנה חדשה לצד העיר קרית גת

קהילה צעירה ומתבגרת

לפרטום נוספים: 1700-500-555 • bemuna.co.il

אכלוס מיידית!

שלמו וקבלו מפתח

דגן בוטיק

מגורי יוקרה באפרת

לבחירתכם: מגוון דירות 5 חד'

נותרו 2 דירות אחרונות!

לפרטום: 052-6070199 • 1700-500-555